

O TOPOLU A TOPOLOVÉM DŘEVĚ

Stavebně **jednotlícím prvkem** každé saunové prohřívárny je **použití dřeva**. Jeho bezvýhradní předností jsou nejen tisíciletím osvědčené zkušenosti, ale především **fyzikální vlastnosti** dřeva. Jednou z výhodných vlastností dřeva je, že se jím lze dotýkat i když je horké. Jak ukázal exaktní výzkum, dřevo je schopno zajišťovat ve významné míře absorpci vlhkosti ze vzduchu prohřívárny, vznikající v průběhu saunování pocení saunujících a nárazy parou. Má **příznivé číslo záření**, výborné termoizolační vlastnosti (ovšem v masivnější podobě), snadnou dosažitelnost a opracovatelnost. Oceňujeme jeho vůni a design, který **působí výrazně esteticky**. Z těchto hledisek jsou různé druhy dřeva pochopitelně užitečné více či méně.

VZHLED A VLASTNOSTI DŘEVA

Dřevo nelze při stavbě sauny pominout! Pro tuto potřebu musí být **co nejméně smolovité** a má mít co nejpříznivější koeficient tepelné vodivosti a schopnosti absorbovat páru. Musí být **dobře zpracovatelné** a neměnit formu ani při 100°C. Ze zkušeností soudíme, že v našich podmínkách je **nejvhodnější dřevo smrkové**, a doporučujeme vždy stavebníkům a výrobcům saunových prohříváren (kabin), aby využívali jeho značně praktických kvalit. Nejsou sice takové, aby dosahovaly kvalit např. severské jedle nebo kanadského modřínu, ale s přihlédnutím k výši ekonomických nákladů je možná výhodné dát mu u nás pro obložení přednost. Dnes už se také nedbá na nejčistší strukturální vzhled palubkových prken, ba naopak **pestrý přírodní design dřeva** je více a více požadován. Mnozí výrobci saun však dokáží využívat jen malé ekonomické rozdíly mezi dováženým a tuzemským dřevem, týká se to zejména **afrického dřeva abaschi**, vhodného k výrobě pryčen.

SMRKOVÉ DŘEVO

Smrkového dřeva se mnozí stavebníci obávají kvůli výronu pryskyřice. V praxi se ukázalo, že u smrku k němu dochází jen ojediněle a omezeně, a to tehdy, jestliže při zpracování dojde k porušení smolného kanálku. Pak se v horku samozřejmě vyroní několik krupějí smůly a tím to skončí. Výron pryskyřice lze snadno seškrábnout. Jiné je to s dřevem z borovice či modřínu. Tato dřeva jsou vysoce smolnatá a po zahřátí v saunové kabině roní difúzně pryskyřici, takže v krátké době vytvoří na palubkách jakousi polituru. Tím je pochopitelně zabráněno absorpci vlhkosti a takové obložení ztrácí svou základní funkci a musí se často obušovat.

MĚKKÁ DŘEVA LISTNATÝCH

Podobné je to s užitím dřeva "měkkých" listnáčů. Je pórovité, nemá potřebnou absorpční schopnost a daleko dříve degraduje, než je tomu právě u smrku. U "tvrdých" je absorpční schopnost omezená podstatně více a jeho tvrdost nechrání před degradací.

Listnaté dřevo není dostatečně odolné vůči horku. (Měl jsem možnost vidět obložení z buku po 10 letech a myslel jsem, že jsem se octl v perníkové chaloupce. Tak bylo do hněda opálené, na dotek drobné.)

TOPOLOVÉ DŘEVO

Výjimku z těchto dřev k obložení stěn a stropu činí podle nových poznatků **topol**, který se osvědčil pro své **absorpční schopnosti**, vcelku se nelišící od smrku, a hlavně pro svůj čistý estetický vzhled. V severských prospektech není uváděn, protože ve Skandinávii neroste. Severské, kanadské a africké dřevo, které používají zahraniční a už i některé naše firmy, nejsou všechno, i když kontrastně mohou být lacinější. I u nás jsou dřeva ještě s menší pryskyřnatostí (např. topol). Jsem velmi rád, že v mé saunové kabině mám obložení z českého smrku i se suky. Jsou to mí mlčenliví kamarádi, dívám se na ně při prohřívání jako na spojení s polymorfií přírody, kterou dokáže především dřevo, a krátí mi chvíli prohřívání. Vnoučata je počítají a zlepšují si školní prospěch. Palubky stroze uniformní nejráději vidím na plotě kolem fotbalového hřiště.

Pramen: *MUDr. A. Mikolášek, Česká sauna, (GRADA Publishing, 1999)*